

OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE - SAP

Ljubljanska cesta 49

1293 Šmarje - Sap

OID: E10230885

Številka sporazuma: 20-101-075775

Številka zadeve: KA1-SE-72/20

KA101 Mobilnosti posameznikov na področju izobraževanja in usposabljanja

Projekt UČENJE JE (LAHKO) IGRA

ANALIZA UČNEGA NAČRTA

za potrebe priprave na mobilnost (*Classroom Management Solutions for Teachers: New Methodologies, Effective Motivation, Cooperation and Evaluation Strategies*, Berlin, Nemčija)

Učiteljici angleščine Anita Medved in Špela Casagrande se bova v okviru mobilnosti v Berlinu udeležili enotedenskega izobraževanja z naslovom *Classroom Management Solutions for Teachers: New Methodologies, Effective Motivation, Cooperation and Evaluation Strategies* (Učinkovito vodenje razreda za učitelje: Nove metodologije, učinkovita motivacija, sodelovanje in strategije ocenjevanja).

Izobraževanje se osredotoča na učinkovito vodenje razreda, ki spodbuja sodelovalno delo in aktivno učenje s pomočjo sodobnih tehnik in tehnologij. Naučili se bomo, kako oblikovati in voditi skupinsko delo in delo v paru, kako dvigniti motivacijo, postavljati razredna pravila, podajati jasna navodila, spremljati napredek učencev, razvijati dober odnos in spodbujati učence, da s samorefleksijo vplivajo na svoje vedenje ter spoznali koncept obrnjene učilnice (t.i. *flipped classroom*). Izobraževanje bo predstavilo metode, s katerimi bo pouk osredinjen na učenca, prav tako pa bo učenec vključen tudi v proces preverjanja in ocenjevanja znanja.

Cilji mobilnosti

Udeleženci bodo:

- učinkovito vodili razred s postavljanjem jasnih pravil z logičnimi posledicami,
- reševali vedenjske težave s sodelovalnimi metodami,
- podajali jasna navodila, učinkovito organizirali delo v paru in skupini ter razvijali pozitiven odnos,

- motivirali učence in jih spodbujali k samorefleksiji lastnega vedenja,
- načrtovali obrnjeno učenje,
- izvajali preverjanje in nudili povratno informacijo s pomočjo portfeljev in tabel.

Mobilnost bo potekala po naslednjem **programu**:

1. dan: predstavitev izobraževanja, dejavnosti za prebijanje ledu, predstavitev šol udeležencev, obravnavanje tipičnih težav pri vodenju razreda in predstavitev tehnik za njihovo reševanje, postavitve razrednih pravil z logičnimi posledicami, podajanje kratkih in jasnih navodil.
2. dan: spremljanje in vodenje dela v paru in skupini, predstavitev primerov vodenja razreda, samorefleksija učencev, pouk, osredinjen na učenca.
3. dan: vizija in cilji pouka, vpogled v lastno vodenje razreda, preverjanje, vodenje obrnjenega učenja (*flipped classroom*), izdelava učne ure z obrnjenim učenjem.
4. dan: motivacija, predstavitev orodij za ohranjanje motivacije in spodbujanje učenja.
5. dan: vodenje večkulturnega razreda, sodelovalno učenje, sodelovanje pri ocenjevanju in povratni informaciji, profesionalni razvoj, diskusija osebnih primerov.
6. dan: zaključna evalvacija, povzetek naučenega, povratna informacija, diskusija, podelitev potrdil o udeležbi, ekskurzija.

Analiza učnega načrta za angleščino

Za potrebe mobilnosti je bila opravljena analiza učnega načrta za angleščino v osnovni šoli. Tudi učni načrt za angleščino v ospredje postavlja učenca. Spodbuja ga k procesnemu učenju, izdelavi portfeljev in formativnem spremljanju lastnega napredka. Poudarek je na aktivni vlogi učenca skozi celoten proces učenja, učitelj pa naj bi imel bolj vlogo mentorja in usmerjevalca: učencem med poukom pomaga, sodeluje pri reševanju nalog in problemov, spremlja razumevanje učne snovi, težavnost nalog poskuša prilagoditi posameznemu učencu, spodbuja sodelovalno delo in medsebojno pomoč ter oblike dela v paru in skupini.

Učni načrt v prvem delu navaja **splošne cilje** učenja angleščine:

1. Celostna zmožnost za medkulturno in medjezikovno komunikacijo

Tu je še posebej poudarjeno, da »učenci razvijejo pozitivna stališča do učenja in izobraževanja, motivacijo za nenehno učenje, učne navade, sposobnost za samostojno učenje in učenje skupaj z drugimi« (UN, str. 8). Poudarjen pa je tudi pomen metod, strategij in tehnik učenja in usvajanja znanja, s katerimi se učenci usposobijo za identifikacijo lastnih potreb, za načrtovanje lastnih ciljev in za samoevalvacijo. Vse to pa je opisano tudi v ciljih izobraževanja v okviru mobilnosti projekta Erasmus+.

Celostna zmožnost za medkulturno in medjezikovno komunikacijo se sestoji iz treh področij:

– **ključne zmožnosti za vseživljenjsko učenje**

Tu je še posebej poudarjena zmožnost učenja učenja s tem, da učenci »razvijajo zmožnost (samo)organiziranja lastnega učenja in (samo)vrednotenja znanja ter zavedanja o soodgovornosti za svoje učenje in znanje« (UN, str. 9). Razvijati je treba tudi digitalno pismenost učencev z razvijanjem zmožnosti uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Med ključne zmožnosti sodita tudi samoiniciativnost in podjetnost, pri čemer učenci »gradijo samozavest, samoiniciativnost in odgovornost« (UN, str. 10) tako, da razvijajo spretnosti načrtovanja, izvajanja, vrednotenja in sodelovanja v timu.

Vse te zmožnosti, ki so po učnem načrtu za angleščino ključne za vseživljenjsko učenje, so povezane s cilji omenjenega izobraževanja v okviru mobilnosti projekta Erasmus+: **timsko delo, načrtovanje in ustvarjanje ur s pomočjo različnih medijskih orodij, samoevalvacija in samorefleksija.**

– **splošna znanja in zmožnosti**

– **sporazumevalna jezikovna zmožnost**

2. Splošna znanja in zmožnosti

3. Sporazumevalna jezikovna zmožnost v angleščini.

Operativni cilji:

Po učnem načrtu za angleščino je **glavni cilj** pouka **razvijanje sporazumevalne jezikovne zmožnosti v angleščini**. Ta znanja so hkrati cilj in vsebina učenja angleščine. V nadaljevanju so navedeni cilji pouka angleščine, ki jih lahko uresničujemo z znanjem, pridobljenem na mobilnosti in v okviru projekta Erasmus+:

1. Poslušanje in slušno razumevanje (Učenci bodo razumeli besedna sporočila v angleščini in nebesedne slušne prvine sporazumevanja, jih uporabljali v komunikaciji in za pridobivanje novih znanj.)

2. Branje in bralno razumevanje (Učenci bodo razumeli ustrezna pisna besedila v angleščini in obbesedilne prvine, jih uporabljali v komunikaciji ter za pridobivanje novih znanj.)

3. Govor in govorno sporočanje ter sporazumevanje (Učenci se naučijo ustrezno in čim bolj pravilno sporazumevati in sporočati v pogovorni angleščini oz. eni od jezikovnih različic.)

4. Pisanje in pisno sporočanje ter sporazumevanje (Učenci se naučijo ustrezno in čim bolj pravilno zapisovati, pisno sporočati, se pisno sporazumevati v pisni angleščini, usvojijo procese tvorjenja in izboljševanja pisnih besedil.)

5. Posredovanje (mediacija) – Učenci govorno in/ali pisno posredujejo iz angleščine v materni jezik in obratno v okoliščinah, ko se osebe iz različnih razlogov ne morejo sporazumeti neposredno.

Vsebine:

Tematska področja (vsebine) so podlaga za dejavnosti, s katerimi učenci razvijajo svoje jezikovno znanje, zmožnosti in spretnosti, vendar **poudarek ni na poznavanju ali posredovanju vsebine**. Teme so temelj za navezovanje pouka angleščine na druge šolske predmete in tudi za prave medpredmetne povezave. Okvirne teme so:

- Jaz: predstavitev sebe, videza, značaja, svojih interesov, izkušenj, načrtov
- Moj dom: prostor, družina, dejavnosti, odnosi
- Moja šola: šola, učenje, šolski predmeti, dejavnosti, poklici
- Moj svet: prijatelji, vzorniki, zabava, težave, odnosi, mediji
- Moje okolje: ulica, vas, mesto, prebivalci, živali, rastline, naravni pojavi
- Moja država: prebivalci, jeziki, moji sosede, geografske, zgodovinske, kulturne, etnografske značilnosti
- Primerjava različnih kulturnih okolij s temami:
 - način življenja, bivanja, navade, jedi, praznovanja, delo, prosti čas, simboli
 - ...
 - družbeno, kulturno in naravno okolje
 - družbeni dogovori
 - družbene vrednote
 - jeziki

Primer vključevanja igre v pouk angleščine:

Ker je glavni cilj učenja jezika razvijanje sporazumevalne zmožnosti in ne posamezne teme, lahko **igro kot krovno temo Erasmus+ programa brez težav vpletemo v vse komponente pouka angleščine**. Spodaj je naveden primer pri tematskem sklopu poklici.

Vsebina	Operativni cilj tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja
Poklici	<p>Poslušanje in slušno razumevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenci ob poslušanju slušnega posnetka razberejo podrobnosti o poklicu, – učenci razumejo bistvo opisanega poklica. <p>Primer igre:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>igra vlog – intervju z nenavadnim poklicem, npr. dreserjem slonov (razumevanje vprašanj),</i> – <i>intervju, v katerem so določene besede prepovedane (npr. yes/no).</i>

	<p>Branje in bralno razumevanje:</p> <ul style="list-style-type: none">– učenci ob branju izluščijo bistvo prebranega besedila,– učenci razumejo podrobnosti v prebranem besedilu,– učenci spoznajo pogosto rabljeno besedišče in preproste jezikovne strukture,– učenci spoznajo sredstva medpovednega povezovanja. <p>Primer igre:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>štafetno branje,</i>– <i>igra spomin za urjenje novega besedišča na temo poklici.</i> <p>Govor in govorno sporočanje:</p> <ul style="list-style-type: none">– učenci opišejo svoj sanjski poklic,– učenci opišejo tipičen dan nekega poklica,– učenci uporabljajo pomensko ustrezno širše, pogosto rabljeno besedišče iz tematskega sklopa poklici,– učenci razvijajo svoj govor v tekočnosti in vsebinski natančnosti. <p>Primer igre:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>igra vlog – intervju z nenavadnim poklicem, npr. dreserjem slonov (govorno sporočanje),</i>– <i>intervju, v katerem so določene besede prepovedane (npr. yes/no).</i> <p>Pisanje in pisno sporočanje:</p> <ul style="list-style-type: none">– učenci tvorijo krajša besedila o poklicih (npr. intervju, opis poklica ...),– učenci razvijejo in uporabljajo pomensko ustrezno, razmeroma pogosto rabljeno besedišče iz tematskega sklopa poklici,– z uporabo ustreznih slovničnih struktur dokaj natančno izražajo svoje misli in ideje ter enostavčne povedi povezujejo v kompleksnejše, pri tem pa uporabljajo skladijska pravila v angleščini,– uporabljajo pravila tvorjenja besedila – razvoj teme, logični vrsti red misli. <p>Primer igre: Štafetni narek (running dictation)</p>
--	--

Vključevanje drugih znanj, pridobljenih na mobilnosti, v pouk angleščine:

V učnem načrtu je v poglavju Standardi znanja je posebej izpostavljeno, da »učenec presoja svoje dosežke s samorefleksijo in samovrednotenjem ves čas pedagoškega procesa in dejavno sodeluje pri postavljanju in uresničevanju ciljev ter določanju in uporabi meril vrednotenja oziroma ocenjevanja« (UN, str. 24) ter da je učenec »seznanjen z merili in pri pouku vključen v oblikovanje meril in vrednotenja oziroma ocenjevanja pred začetkom učnega procesa« (UN, str. 24). **Sodelovalno učenje,**

sodelovanje pri ocenjevanju in povratni informaciji pa spadajo tudi med cilje mobilnosti.

Največ možnosti za uresničevanje ciljev in dejavnosti z mobilnosti pa v učnem načrtu najdemo v poglavju didaktična priporočila. Didaktična priporočila za izvedbo pouka v učnem načrtu pravijo, naj učenci »že v času šolanja začnejo prevzemati odgovornost za samostojno delo in manjšo odvisnost od učiteljev ter se zavedajo, da je njihov uspeh oziroma neuspeh povezan z vrsto nejezikovnih znanj in uspešnih učnih strategij, ki omogočajo samostojnejše učenje. Učno okolje naj bo spodbudno, učni proces pa osredinjen na učenca, kar pomeni, da učitelj pri pouku uporablja metodo pozitivne motivacije.« (UN, str. 39). Kakovostna povratna informacija učenca usmerja v izboljševanje njihovega dela in izdelkov. **Spodbujanje k samorefleksiji, pouk, osredinjen na učenca in samorefleksija so vse ključni del mobilnosti v Berlinu, zato bo izobraževanje pripomoglo k uresničevanju didaktičnih priporočil učnega načrta za angleščino.**

Na mobilnosti bo prikazan koncept obrnjene učilnice (*flipped classroom*) in izdelana učna ura z obrnjenim učenjem in uporabo sodobnih tehnologij pri pouku, kar podpira tudi učni načrt za angleščino, ki poudarja, da naj bo **pouk angleščine organiziran s sodobnimi pripomočki za celostno usvajanje jezika:** z bogatim slikovnim gradivom, z izvirnimi jezikovnimi gradivi, avdio in video gradivi, urejevalniki besedil, računalniškim gradivom ...

Učni načrt za angleščino je torej tako odprt in širok, da daje učitelju dovolj možnosti, da igro vključi v vse obravnavane teme, saj je poudarek vedno na zmožnostih, ki naj bi jih učenci usvojili in ne na samih temah. Znanja, pridobljena na mobilnosti (vodenje razreda, sodelovalno učenje, motivacija, samorefleksija ...), pa se lahko uporabljajo pri celotnem pouku ne samo angleščine, ampak tudi drugih predmetov po celotni vertikali.

Analizo pripravila: Anita Medved